

УДК 374.28(09)

Стрельников В.Ю.,

д.пед.н., професор, професор кафедри філософії і економіки освіти Полтавської академії неперервної освіти імені М.В. Остроградського, м.Полтава, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КУРСАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ІЗ НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ УЧАСНИКАМ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Використанню інформаційних технологій (ІТ-технологій) на курсах підвищення кваліфікації викладачів із надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу сприяють авторські курси підвищення кваліфікації «Технології ефективного педагогічного спілкування, психодіагностики і надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти».

Це показує досвід Полтавської академії неперервної освіти ім. М.В. Остроградського з виконання вимог МОН України щодо забезпечення проходження педагогічними працівниками курсів підвищення кваліфікації з розвитку резиліентності та надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу в умовах війни.

Забезпечуючи використання ІТ-технологій на курсах підвищення кваліфікації викладачів із надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу, автори спиралися на вже проведені дослідження [2-7], публікації Лебедик Л. [1, 2, 7], Минька О. [3] та ін. Вивчення можливостей підготовки педагогічних працівників до надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу базувалося на дослідженнях науковців (Авілова О., Балахтар К., Вербицький В., Корнієнко А., Липецький О., Маринич В., Просіна О., Сисоєва С., Тихенко Л., Шара С. та ін.).

Авторами були проведені системні курси «Технології ефективного педагогічного спілкування, психодіагностики і надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти» на базі Відокремленого структурного підрозділу «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету» і на базі Полтавського фахового коледжу підприємництва і ресторанного бізнесу.

Автори передбачили, що використанню ІТ-технологій на курсах підвищення кваліфікації викладачів із надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу сприяє дотримання принципів дидактики – наступності, науковості, наочності, предметності, розвивального навчання.

Принцип наступності передбачає, що мета, зміст і технології підвищення кваліфікації зберігають зв'язок з тим типом професійних знань, які викладач отримав раніше: курси підвищення кваліфікації в Ужгородському торговельно-економічному фаховому коледжі Державного торговельно-економічного університету проводилися у 2007, 2013, 2015, 2018 і 2024 рр., а в Полтавському фаховому коледжі підприємництва і ресторанного бізнесу щороку, починаючи з

2020 р. Аналіз цих курсів показує, що збережено логічний зв'язок, наступність у їхньому проведенні, хоча вони різні за змістом інформації та технологіями її подання. Принцип науковості часто лише декларується і розуміється у вузькоемпіричному, а не в діалектичному значенні. Цей принцип вимагає, щоб викладач глибоко усвідомлював завдання і складники розвитку резилієнтності на основі власних ключових компетентностей. Перші п'ять принципів використання ІТ-технологій на курсах підвищення кваліфікації викладачів із надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу є їх методологічною основою. Окрім традиційних принципів, виділені ще три, які розвивають здатність до використання ІТ-технологій для надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу: 1) демократизації курсів підвищення кваліфікації, рівноправності, взаємної зацікавленості; 2) саморозвитку особистості викладача, рефлексії, завдяки якій викладач культивує власну індивідуальність і творчий педагогічний потенціал; 3) психологічної підтримки викладача як учасника освітнього процесу [5].

Визначені методологічні принципи використання ІТ-технологій на курсах підвищення кваліфікації викладачів із надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу будуть сприяти адаптації педагогів до змін, хоча в умовах війни вони є досить кардинальними і болючими. Викладачі мають не лише активно конструювати власне професійне майбутнє, а й належно виховувати студентську молодь, сприяючи перемозі України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лебедик Л.В. Підготовка майбутніх викладачів вищої школи до проектування дидактичних систем: монографія. Полтава: ПУЕТ, 2020. 623 с.
2. Лебедик Л.В., Стрельников В.Ю., Стрельников М.В. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін: навчально-методичний посібник. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2020. 303 с.
3. Минько О.О., Стрельников В.Ю. Програмно-педагогічні засоби реалізації можливостей інформаційних технологій. Зб. наук. статей магістрів спеціальності «Педагогіка вищої школи» ПУЕТ за результатами наук. досл. 201402015 н.р. Полтава: ПУЕТ, 2015. С. 55-60.
4. Стрельников В.Ю. Інформаційні технології навчання на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти. *Інформаційні технології та цифрова економіка: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* Київ: Видавничий центр ДУІТ, 2023. С. 115-117.
5. Стрельников В.Ю. Ключові компетентності викладачів економічного коледжу – основа для розвитку їхньої резилієнтності. *Ukrainian professional education*. 2023. № 14. С. 136-148.
6. Стрельников В.Ю. Організація неперервної освіти педагогічних працівників на засадах фасилітувального підходу в умовах воєнної агресії. *Постметодика*, 2022. №1-2. С. 64-81.
7. Riznyk V., Kulko V., Lebedyk L., Dudko S., Strelnikov V. Innovative methods in the design of the pedagogical process, based on constructive efficiency. *Revista Conrado*. 2024. № 20(97). P. 332–338.